

รายงานการประชุมคณะกรรมการกิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติ

นัดพิเศษ ครั้งที่ ๒/๒๕๖๘

วันพฤหัสบดีที่ ๑๘ ธันวาคม ๒๕๖๘ เวลา ๐๘.๐๐ น.

ณ ห้องประชุมสายลม ๑๐๒๑ อาคารอำนวยการ

สำนักงานคณะกรรมการกิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติ

ผู้มาประชุม

คณะกรรมการกิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติ

๑. ศาสตราจารย์คลินิกสโรน บุญไชยพุกษ์	ประธานกรรมการ ประธานการประชุม
๒. พลอากาศโท ดร. ธนพันธ์ุ ห้วยเจริญ	กรรมการ
๓. ศาสตราจารย์กิตติคุณ ดร. พิรงรอง รามสูต	กรรมการ
๔. นายต่อพงศ์ เสลานนท์	กรรมการ
๕. รองศาสตราจารย์ ดร. ศุภิช ศุภชลาศัย	กรรมการ
๖. พลตำรวจเอก ดร. ธีรยุทธ เพระสุนทร	กรรมการ
๗. รองศาสตราจารย์ ดร. สมภพ ภูริวิกรัยพงศ์	กรรมการ
๘. นายไตรรัตน์ วิริยะศิริกุล	รองเลขาธิการ รักษาการแทนเลขาธิการ กสทช.
ทำหน้าที่เลขานุการ

เจ้าหน้าที่การประชุม

๑. นางสาวอรดา เทพายน	ผู้ช่วยเลขาธิการ กสทช. สายงานบริหารองค์กร
๒. นางสาวรุ่งทิพย์ ลิ้มกอปรไพบูลย์	ผู้อำนวยการส่วน ประจำสำนักงาน รักษาการแทน
ผู้อำนวยการสำนักประธานกรรมการและการประชุม
๓. นางสุชนัน โชคสิทธิกร	ผู้อำนวยการส่วน สำนักประธานกรรมการและการประชุม
๔. นายณพ อังคะสุวพลา	ผู้อำนวยการส่วน สำนักประธานกรรมการและการประชุม
๕. นางนภาพร เก่งสาร	นักวิชาการนโยบายและแผนปฏิบัติการระดับสูง
สำนักประธานกรรมการและการประชุม
๖. นางสาวสุชญา สดศรี	นักวิชาการนโยบายและแผนปฏิบัติการระดับสูง
สำนักประธานกรรมการและการประชุม
๗. นางสาวจุฑาสินี คำบำรุง	นักวิชาการนโยบายและแผนปฏิบัติการระดับสูง
สำนักประธานกรรมการและการประชุม
๘. นางสาวอุไรวรรณ เล็กทับ	นักวิชาการนโยบายและแผนปฏิบัติการระดับสูง
สำนักประธานกรรมการและการประชุม
๙. นางสาวนภาพรณ ล้ออัศจรรย์	นักวิชาการนโยบายและแผนปฏิบัติการระดับสูง
สำนักประธานกรรมการและการประชุม

๑๐. นางสาวคณิศวรรณ ภู่วัฒนาติลภกร นักวิชาการนโยบายและแผนปฏิบัติการระดับต้น
สำนักประธานกรรมการและการประชุม

ผู้เข้าร่วมประชุม

๑. พันตำรวจเอก ทวีศักดิ์ ฤทธาคนานนท์	ผู้ช่วยเลขานุการประจำประธาน กสทช.
๒. นายธนาพันธ์ ดวงฉวี	เลขานุการประจำ กสทช. ต่อพงษ์ฯ
๓. นางสาวหัตถาวดี นิลละออง	ผู้ช่วยเลขานุการประจำ กสทช. ต่อพงษ์ฯ
๔. พลตำรวจตรี คมกฤษ ไวสีข่าว	ผู้ช่วยเลขานุการประจำ กสทช. พลตำรวจเอก ดร.ณัฐธรา
๕. นางสาวพรพักตร์ สถิตเวโรจน์	นิติกรเชี่ยวชาญพิเศษ
๖. นายสุธีระ พิงธรรม	ผู้อำนวยการสำนักกำกับดูแลกิจการโทรคมนาคม
๗. นางพฤษชาต แมนมนตรี	ผู้อำนวยการสำนักการอนุญาตประกอบกิจการโทรคมนาคม ๑
๘. นางสาวศิริรักษ์ เสมาเงิน	ผู้อำนวยการสำนักการอนุญาตประกอบกิจการโทรคมนาคม ๒
๙. นางสาววรุณรัตน์ กิจภากรณ์	ผู้อำนวยการส่วน ประจำสำนักงาน รักษาการแทนผู้อำนวยการ
สำนักกฎหมายโทรคมนาคม
๑๐. นางสาวณัฐสุดา อัคราวัฒนา	ผู้อำนวยการส่วน สำนักกฎหมายโทรคมนาคม
๑๑. นางสาวอนันตยา กิตติพรหมวงศ์	ผู้อำนวยการส่วน สำนักกำกับดูแลกิจการโทรคมนาคม

เริ่มประชุมเวลา ๐๘.๐๐ น.

ประธาน กล่าวเปิดการประชุม และดำเนินการตามระเบียบวาระการประชุม ดังนี้

ระเบียบวาระที่ ๑ : เรื่องที่ประธานแจ้งต่อที่ประชุม

-ไม่มี-

ระเบียบวาระที่ ๒ : รับรองรายงานการประชุม

-ไม่มี-

ระเบียบวาระที่ ๓ : เรื่องเสนอเพื่อทราบ

-ไม่มี-

ระเบียบวาระที่ ๔ : เรื่องที่ค้างพิจารณา

-ไม่มี-

ระเบียบวาระที่ ๕ : เรื่องเสนอเพื่อพิจารณา

ระเบียบวาระที่ ๕.๑ : การขอรับนโยบาย กสทช. เพื่อดำเนินการตามนโยบายรัฐบาลเกี่ยวกับความมั่นคงด้านชายแดนไทย-กัมพูชา : ตท. ปท.๑ ปท.๒ (เอกสารลับ) (จำกัดจำนวนผู้เข้าฟัง)

สำนักงาน กสทช. เสนอเรื่อง การขอรับนโยบาย กสทช. เพื่อดำเนินการตามนโยบายรัฐบาลเกี่ยวกับความมั่นคงด้านชายแดนไทย-กัมพูชา ให้ที่ประชุมพิจารณา

สืบเนื่องมาจากมติของสภาความมั่นคงแห่งชาติ ในการประชุม ครั้งที่ ๒/๒๕๖๘ เมื่อวันที่ ๓ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๘ ซึ่งได้มีมติกำหนดให้พื้นที่ ๕ จุดของประเทศเมียนมา เป็นพื้นที่ที่ต้องดำเนินการตัดการสนับสนุนสาธารณูปโภค ได้แก่ ๑) บ้านพระเจดีย์สามองค์ อำเภอสังขละบุรี จังหวัดกาญจนบุรี ๒) บ้านเหมืองแดง อำเภอแม่สาย จังหวัดเชียงราย ๓) สะพานมิตรภาพไทย-เมียนมา อำเภอแม่สาย จังหวัดเชียงราย ๔) สะพานมิตรภาพไทย-เมียนมา แห่งที่สอง อำเภอแม่สอด จังหวัดตาก และ ๕) บ้านห้วยม่วง อำเภอแม่สอด จังหวัดตาก โดยสภาความมั่นคงแห่งชาติ ได้พบการใช้ไฟฟ้า น้ำมัน ในการก่ออาชญากรรมข้ามชาติ ซึ่งส่งผลกระทบต่อชีวิตประชาชนเป็นวงกว้าง รวมทั้งระบบเศรษฐกิจและความมั่นคงระหว่างประเทศ อันเป็นภัยคุกคามที่กระทบต่อความสงบเรียบร้อยและความมั่นคงของประเทศไทย มติดังกล่าวได้พิจารณาเสนอให้งดการจ่ายกระแสไฟฟ้าในพื้นที่ ๕ จุด รวมทั้งยกระดับมาตรการระยะยาวโดยมอบหมายให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องพิจารณาดำเนินการเกี่ยวกับการตัดน้ำมัน และบริการโทรคมนาคมที่ให้บริการไปยังพื้นที่ ๕ จุดดังกล่าว เพื่อเป็นการปฏิบัติให้สอดคล้องกับมติที่มองว่าพื้นที่เหล่านั้นเป็นภัยต่อความมั่นคงและความสงบเรียบร้อยของประเทศไทย นอกจากนี้ การประชุมคณะกรรมการอำนวยการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรมทางเทคโนโลยี ซึ่งมีนายกรัฐมนตรีเป็นประธาน และได้มีการประชุม ครั้งที่ ๑/๒๕๖๘ เมื่อวันที่ ๒๐ ตุลาคม ๒๕๖๘ ที่ผ่านมา โดยได้มีมติมอบหมายให้สำนักงาน กสทช. ดำเนินการประสานงานกับผู้ให้บริการโทรคมนาคมในการป้องกันไม่ให้มีสัญญาณสื่อสารไปให้กับแก๊งอาชญากรรมทางเทคโนโลยีมาใช้ประโยชน์ ไม่ว่าจะระบบสายหรือระบบไร้สาย ไม่ว่าจะถูกกฎหมายหรือผิดกฎหมาย และให้ดำเนินการตามมติของสภาความมั่นคงแห่งชาติ ต่อมาในวันที่ ๒๑ ตุลาคม ๒๕๖๘ คณะรัฐมนตรีได้มีมติให้เรื่องการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรมทางเทคโนโลยีเป็นวาระแห่งชาติ เพื่อให้ส่วนราชการ หน่วยงานของรัฐ เอกชน และประชาชนทุกภาคส่วนได้ตระหนักและให้ความสำคัญในการแก้ไขปัญหาอาชญากรรมทางเทคโนโลยีที่ทวีความรุนแรงและแพร่กระจายไปในวงกว้างอย่างรวดเร็ว ซึ่งส่งผลกระทบต่อความมั่นคงของประเทศ

ในห้วงเวลาที่ผ่านมามีสถานการณ์ปะทะที่ชายแดนไทยและกัมพูชาตั้งแต่วันที่ ๒๘ พฤษภาคม ๒๕๖๘ และต่อเนื่องมาอีกครั้งหนึ่งตั้งแต่วันที่ ๗ ธันวาคม ที่ผ่านมามาจนกระทั่งปัจจุบันยังมีเหตุการณ์ปะทะกันตามบริเวณชายแดน อย่างไรก็ตาม ในประเด็นนี้ยังไม่ได้มีผลเกี่ยวข้องกับสำนักงาน กสทช. แต่เป็นข้อมูลประกอบการพิจารณา ประเด็นที่สำคัญอีกประการหนึ่งคือ สำนักงานตำรวจแห่งชาติ รายงานต่อเนื่องมายังสำนักงาน กสทช. เนื่องจากพบว่ามีการใช้บริการโทรคมนาคมในการก่ออาชญากรรมทางเทคโนโลยีมายังประเทศไทยจำนวนมากและมีความต่อเนื่อง ในประเด็นดังกล่าว สำนักงาน กสทช. ได้ใช้อำนาจตามมาตรา ๕ วรรคสอง ในการระงับบริการโทรคมนาคมตามอำนาจตามพระราชกำหนดมาตรการการ

ปราบปรามอาชญากรรมทางเทคโนโลยีอย่างต่อเนื่อง ไม่ว่าจะเป็นการปิดสัญญาณโทรศัพท์ ปิดการใช้งานหมายเลขโทรศัพท์ และปิดการใช้งานอินเทอร์เน็ตในจุดที่ได้มีการแจ้งมาจากสำนักงานตำรวจแห่งชาติ ปัจจุบันมีการปิดหมายเลขโทรศัพท์ไปแล้วหลายแสนเลขหมาย และมีการปิดการใช้งานอินเทอร์เน็ตให้กับผู้ให้บริการต่าง ๆ จำนวนมาก ที่ผ่านมา สำนักงานได้พยายามดำเนินการในเรื่องของการระงับการให้บริการ ไม่ว่าจะเป็นเรื่องของการกำหนดมาตรการความสูงของสายและเสาโทรศัพท์บริเวณชายแดน เรื่องของการตรวจสอบสาย Fiber Optic ที่ลากไปให้บริการประเภทต่าง ๆ ไปยังประเทศกัมพูชา ซึ่งพบว่ามียุทธยาน้ำจำนวนมากและได้มีการแก้ไขไปแล้ว ในส่วนของสายพบว่า มีการลักลอบสายผ่านจุดเชื่อมต่อระหว่างประเทศในพื้นที่ต่าง ๆ จำนวนมากอย่างต่อเนื่อง และได้มีการดำเนินการดำเนินคดีกับผู้ลักลอบไปแล้ว อย่างไรก็ตาม ปัญหาดังกล่าวยังไม่ได้ยุติลงหรือลดความรุนแรงลง เนื่องจากคดีที่ผู้เสียหายได้รับผลกระทบจากการหลอกลวงโดยใช้บริการโทรคมนาคมในพื้นที่กัมพูชายังมีจำนวนมากและต่อเนื่อง ในประเด็นนี้สอดคล้องกับการประกาศของสหประชาชาติที่กำหนดให้ประเทศกัมพูชาเป็นแหล่ง Scammer หรือแหล่งอาชญากรรมทางเทคโนโลยีขนาดใหญ่ของโลก ซึ่งมีมูลค่าความเสียหายจำนวนมากในภาพรวมของทั่วโลกที่ได้รับผลกระทบจากแหล่งอาชญากรรมที่ประเทศกัมพูชาจากข้อมูลที่กล่าวมา สำนักงาน กสทช. ได้รับผลกระทบในเชิงของการบริหารจัดการ เนื่องจากหน่วยงานต่าง ๆ ซึ่งมองว่าสำนักงาน กสทช. ไม่ได้มีการสั่งระงับการให้บริการโทรคมนาคมไปยังประเทศกัมพูชาอย่างเด็ดขาด และยังส่งผลให้มีการใช้บริการโทรคมนาคมในการหลอกลวงคนไทยอย่างต่อเนื่อง โดยยังมีความเสียหายเกิดขึ้นอยู่

สำนักงาน กสทช. พิจารณาแล้วเห็นว่าเมื่อเหตุการณ์การก่ออาชญากรรมทางเทคโนโลยีที่มีความต่อเนื่องและมีความเสียหายเกิดขึ้นจำนวนมากยังไม่บรรเทาลงหรือยุติลง จึงนำเสนอให้ กสทช. ได้พิจารณามิมีมติว่า หากสภาความมั่นคงแห่งชาติ ได้มีมติให้พื้นที่ประเทศกัมพูชา ซึ่งเป็นแหล่ง Scammer ขนาดใหญ่ของโลก เป็นพื้นที่ที่เป็นภัยต่อความมั่นคงต่อประเทศไทยทั้งความมั่นคงและเศรษฐกิจ สำนักงาน กสทช. จะได้มีคำสั่งให้ระงับบริการโทรคมนาคมกับประเทศกัมพูชาทั้งหมด ไม่ว่าจะเป็นการให้บริการในประเทศไทยซึ่งมีนิติบุคคลของกัมพูชามาใช้บริการจำนวนมาก รวมถึงการให้บริการโทรคมนาคมระหว่างประเทศซึ่งมีการให้บริการไปยังประเทศกัมพูชา

ในการประชุมครั้งนี้ ที่ประชุมมีการอภิปรายในประเด็นดังนี้

ประธาน กสทช. อภิปรายว่า วาระนี้ไม่ได้เกี่ยวข้องกับเหตุปะทะกันบริเวณชายแดน หรือเป็นเรื่องการก่ออาชญากรรมทางเทคโนโลยี และสำนักงานสภาความมั่นคงแห่งชาติ ได้มีมติหรือคำสั่งมายังสำนักงาน กสทช. หรือมีมติขอให้สำนักงาน กสทช. ดำเนินการ หรือไม่ และสำนักงาน กสทช. มีคำสั่งทางปกครองแจ้งผู้ประกอบการหรือยัง

สำนักงาน กสทช. ชี้แจงว่า ไม่ได้เกี่ยวข้องกับเหตุปะทะบริเวณชายแดน แต่ในการพิจารณาของสภาความมั่นคงแห่งชาติ อาจจะนำเหตุการณ์ปะทะมาเป็นส่วนประกอบของการพิจารณาออกมติ จึงหยิบยกขึ้นมาแนะนำให้เห็นภาพ โดยมติสภาความมั่นคงแห่งชาติ เรื่องของการกำหนดให้ ๕ จุดเป็นพื้นที่ที่ต้องดำเนินการตัดน้ำมัน ไฟฟ้า และโทรคมนาคม ซึ่งไม่มีสภาพบังคับกับ กสทช. โดยตรง เป็นเพียงมติและให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องไปพิจารณาภายใต้กฎหมายที่เกี่ยวข้องของแต่ละหน่วยงาน ทั้งนี้ สำนักงาน กสทช. ได้มีหนังสือให้ผู้ประกอบการไปพิจารณาเรื่องของการระงับการให้บริการไปยัง ๕ จุดเหล่านั้น ซึ่งมีการระงับการให้บริการไปแล้ว

สำนักงาน กสทช. ชี้แจงเพิ่มเติมว่า สภาความมั่นคงแห่งชาติ ได้สั่งสำนักงาน กสทช. มาโดยตลอดตั้งแต่เรื่อง Scammer แต่อาจจะมีการสื่อสารที่ไม่ตรงกัน โดยมติสภาความมั่นคงแห่งชาติระบุว่า ๕ จุด และสรุปว่าทุกอย่างต้องเหมือนกันหมด ไม่จำเป็นว่าจะต้องเป็นเฉพาะจุดตรงนั้น อย่างไรก็ตาม สภาความมั่นคงแห่งชาติ ยืนยันในที่ประชุมคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรมทางเทคโนโลยี ว่ามติสภาความมั่นคงแห่งชาติในครั้งนั้นมีผลที่สามารถนำไปใช้ในการพิจารณาระงับการให้บริการโทรคมนาคม ไปยังประเทศกัมพูชาได้

กสทช. พลตำรวจเอก ดร. อนุรักษ์ อภิปรายว่า ต้องตีความตามตัวอักษร ๕ จุด คือ ๕ จุด หากขยายไปจะเป็นการตีความเกินกรอบ และต้องให้สภาความมั่นคงแห่งชาติยืนยันมาว่าทำได้หรือไม่ได้ จึงจะรองรับการทำงานของสำนักงาน กสทช. มติสภาความมั่นคงแห่งชาติ มีสภาพบังคับในลักษณะของคำสั่งเชิงนโยบายที่ต้องปฏิบัติ แต่ยังไม่ได้มีโทษทางอาญา อย่างไรก็ตาม สำนักงาน กสทช. เป็นหน่วยงานของรัฐต้องดำเนินการให้สอดคล้องกับนโยบายของรัฐ สภาความมั่นคงแห่งชาติในฐานะเป็นผู้กำกับในเรื่องความมั่นคงเกี่ยวกับนโยบาย หากมีมติมาสำนักงาน กสทช. ต้องดำเนินการ เพียงแต่ว่าภายหลังจากมีมติมาแล้วสำนักงาน กสทช. ต้องใช้อำนาจตามพระราชบัญญัติการประกอบกิจการโทรคมนาคม พ.ศ. ๒๕๔๔ มาตรา ๖๓ ซึ่งยังมีส่วนที่เกี่ยวกับค่าสินไหมทดแทนตามวรรคสองด้วย สำหรับเรื่องอาชญากรรมทางเทคโนโลยี เห็นด้วยกับการปราบปรามที่จริงจัง แต่สำนักงาน กสทช. ต้องตั้งหลักให้มั่นด้วยว่าเมื่อดำเนินการแล้วจะมีผลตามมาในระยะยาวอย่างไร สำนักงาน กสทช. ต้องมีสิ่งที่ยืนยันหรือมีหลักฐานชัดเจนว่าต้องทำอะไร อย่างไรก็ตาม สำนักงาน กสทช. ได้มีการดำเนินการไปแล้วบางส่วนตามมาตรา ๕ วรรคสอง แห่งพระราชกำหนดมาตรการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรมทางเทคโนโลยี พ.ศ. ๒๕๖๖ ต้องมีความชัดเจน ฝ่ายความมั่นคงต้องชี้มาว่ามีพยานหลักฐานอันควรเชื่อได้ว่าการใช้สัญญาณโทรคมนาคมในการกระทำความผิดอาชญากรรมทางเทคโนโลยี ไม่ว่าจะเป็สำนักงานตำรวจแห่งชาติ กรมสอบสวนคดีพิเศษ หรือสำนักงานป้องกันและปราบปรามการฟอกเงินแจ้งมา โดยเมื่อแจ้งมายัง กสทช. แล้ว กสทช. จะมีอำนาจสั่งให้ระงับได้ ซึ่งชัดเจนและสำนักงาน กสทช. ได้มีการดำเนินการในส่วนนี้ไปแล้ว แต่มติครั้งก่อนเมื่อวันที่ ๔ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๘ ให้ระงับสัญญาณโทรคมนาคมในพื้นที่ที่เกี่ยวข้องกับอาชญากรรมทางเทคโนโลยีข้ามชาติทั้ง ๕ จุด และอยู่ในพื้นที่เมียนมาเท่านั้น ไม่เกี่ยวข้องกับกัมพูชา ดังนั้น จึงควรจะมีมติใหม่หรือไม่

กสทช. พลอากาศโท ดร. ธนพันธุ์ อภิปรายว่า สภาความมั่นคงแห่งชาติเคยมีมติดังกล่าวมาแล้วในสถานการณ์ในเมียนมา กรณีการระงับการให้บริการโทรคมนาคม และเมื่อเกิดสถานการณ์ที่กัมพูชา มองได้สองมุม มุมหนึ่งคือ กสทช. ไม่กระทำหรือสั่งการผู้ประกอบการอะไรเลย ทั้งที่ กสทช. มีอำนาจหน้าที่ที่พึงจะดำเนินการ ดังนั้น จึงมีคำถามคือสำนักงาน กสทช. ควรที่จะดำเนินการหรือไม่ และ กสทช. จะมีมติหรือไม่มีมติกับสิ่งที่สำนักงาน กสทช. ได้เสนอมารวมทั้งขอความชัดเจนกรณีที่จะสั่งการให้ผู้รับใบอนุญาตประกอบกิจการโทรคมนาคม ระงับการให้บริการโทรคมนาคมกับผู้ให้บริการสัญชาติกัมพูชาทุกราย เห็นว่ายังมีความคลุมเครือ ทั้งนี้ กสทช. ควรจะระงับไม่ให้ผู้ประกอบการไทยส่งสัญญาณอินเทอร์เน็ตไปยังกัมพูชาใช้หรือไม่ ส่วนกรณีที่คนสัญชาติกัมพูชาที่อยู่ประเทศไทยต้องระงับด้วยหรือไม่ ในประเด็นนี้มีความเห็นว่า ไม่น่าสอดคล้องกับมติสภาความมั่นคงแห่งชาติหรือมติรัฐบาล ดังนั้นขอทราบความชัดเจนในประเด็นนี้ก่อน จะได้พิจารณาได้อย่างถูกต้อง

กสทช. ศาสตราจารย์กิตติคุณ ดร. พิศรียงฯ สอบถามเพิ่มเติมว่า เรื่องนี้มีทั้งหมด ๓ ส่วน เป็นเรื่องของพื้นที่ เรื่องของนิติบุคคล และเรื่องของผู้ใช้บริการที่เป็นรายบุคคลที่มีสัญชาติกัมพูชา หากเป็นประเด็นของผู้ใช้บริการโทรคมนาคมหรือโทรศัพท์เคลื่อนที่หรืออะไรก็ตามที่คนที่มีสัญชาติกัมพูชาสำนักงาน กสทช. สามารถตรวจสอบผ่านผู้ประกอบการได้จริง ๆ หรือไม่ว่ามีอยู่กี่คน และสามารถระบุตัวตน

(Identify) ได้หรือไม่ หากเป็นเช่นนั้นจริง ผู้ใช้บริการสามารถที่จะใช้บริการโดยอาศัยชื่อคนที่เป็นสัญญาติดอื่นได้ ใช่หรือไม่

สำนักงาน กสทช. ชี้แจงว่า เรื่องการตัดน้ำมันมีความชัดเจนในแง่การปฏิบัติ คือเพียงงดการจำหน่ายน้ำมัน ไม่ให้น้ำมันเข้าไปในพื้นที่เมียนมา แต่บริการโทรคมนาคมมีความซับซ้อนมากกว่า บริการโทรคมนาคมที่นำไปใช้ในการก่ออาชญากรรมจากรายงานที่ตำรวจแจ้งให้สำนักงาน กสทช. ดำเนินการปิดบริการโทรคมนาคมนั้นมีจำนวนมากที่ขอใช้บริการอยู่ในประเทศไทย โดยมีวิธีการที่ซับซ้อนและสามารถนำบริการนั้นออกไปนอกประเทศได้ ยกตัวอย่างกรณีที่มีการซื้อบริการอินเทอร์เน็ตในประเทศไทยโดยนิติบุคคลสัญชาติกัมพูชา แล้วนำอุปกรณ์ไปวางไว้ที่ศูนย์ข้อมูล (Data Center) ซึ่งให้บริการอยู่ในประเทศไทย และมีการซื้อบริการอีกแบบหนึ่งซึ่งเป็นบริการเช่าวงจร (Leased Line) ข้ามประเทศ แล้วนำอินเทอร์เน็ตไทยที่ซื้อเพื่อวัตถุประสงค์ใช้งานในประเทศไทยลงท่อเพื่อส่งออกไปก่ออาชญากรรมทางเทคโนโลยี ไม่ว่าจะเป็ระบบโทรศัพท์หรือการทำธุรกรรมทางการเงินจำนวนมาก บางกรณีอาจจะมียูเอพี (IP Address) ประมาณ ๑๐๐ IP และมีการทำธุรกรรมทางการเงิน การโอนเงินในบัญชีม้าแถวที่สามแถวที่สี่ เป็นจำนวนมาก โดยมีคดีไปร้องทุกข์อยู่ที่สำนักงานตำรวจแห่งชาติ เพราะฉะนั้นคำว่า การปิดบริการโทรคมนาคมกับผู้ใช้บริการสัญชาติกัมพูชา จึงหมายถึงผู้ที่ขอใช้บริการในประเทศด้วย ซึ่งมีความเสี่ยงที่จะลักลอบด้วยวิธีการใดวิธีการหนึ่งที่ซับซ้อน เพื่อนำบริการดังกล่าวไปใช้งานในพื้นที่ฝั่งกัมพูชา เนื่องจากเจ้าหน้าที่ตำรวจได้มีการสืบสวนสอบสวน และมีการพิสูจน์หลักฐานทางวิทยาศาสตร์ว่าตำแหน่งที่ใช้ในการโอนเงินดังกล่าวหรือการใช้ระบบโทรศัพท์ดังกล่าวเกิดขึ้นในพื้นที่ของประเทศกัมพูชาจริง หลังจากการพิสูจน์ของ กสทช. ในเรื่องการติดตาม (Track) เส้นทางการใช้บริการโทรคมนาคม พบว่า กัมพูชามีการปรับรูปแบบของการซื้อบริการโทรคมนาคมในประเทศไทยเป็นแบบการต่อจิ๊กซอว์ ก่อนนำออกไปใช้ในประเทศกัมพูชา เพราะฉะนั้นการกำหนดพื้นที่ว่าจะยุติการขายเฉพาะในเขตประเทศกัมพูชาจึงไม่สามารถยุติเรื่องการลักลอบนำบริการโทรคมนาคมไปใช้ในการก่ออาชญากรรมทางเทคโนโลยีได้ จึงขอเสนอให้พิจารณาให้มีตัวให้ระงับบริการผู้ใช้บริการสัญชาติกัมพูชาทุกราย ทั้งนี้ หากจะซื้อโดยให้บุคคลอื่นเป็นตัวแทน (Nominee) สามารถทำได้ แต่สุดท้ายสำนักงาน กสทช. จะไปเน้นที่ขาออกเป็นหลัก หากขาออกมีลักษณะออกไปทางกัมพูชา สำนักงาน กสทช. ปิดกั้นขาออกได้ จะสามารถจำกัดเรื่องการนำบริการโทรคมนาคมของไทยไปใช้ได้ แต่อาจจะยังแก้ปัญหาเรื่องการลักลอบตามพื้นที่ตะเข็บชายแดนโดยการซื้ออินเทอร์เน็ตตามบ้านแล้วแอบลากสายลงดินไปซึ่งเป็นเรื่องที่ยังยากอยู่

กสทช. รองศาสตราจารย์ ดร. ศุภชัย ตั้งข้อสังเกตว่า การกล่าวอ้างถึงการใช้บริการโทรคมนาคมไปก่ออาชญากรรมในวงกว้างนั้น จำเป็นต้องมีหลักฐานและพยานที่ชัดเจนมารองรับ โดยสอบถามว่าหน่วยงานที่เกี่ยวข้องมีข้อมูลเชิงประจักษ์หรือเอกสารหลักฐานใดที่สามารถยืนยันได้หรือไม่ เช่น มีการส่งข้อมูลจากสำนักงานตำรวจชาติมายังหน่วยงานผู้ให้บริการหรือหน่วยงานกำกับดูแลอย่างเป็นทางการแล้วหรือไม่ หากมีหลักฐานที่สามารถระบุตัวผู้กระทำผิดได้ ก็เห็นว่าควรดำเนินการจัดการกับผู้ที่ทำให้เกิดความผิดเป็นรายกรณีไปตามกระบวนการ ไม่ควรใช้มาตรการแบบเหมารวมที่ส่งผลกระทบต่อผู้ใช้บริการทั้งหมดโดยไม่แยกแยะ ทั้งนี้จึงขอให้มีการแสดงหลักฐานอย่างชัดเจนเพื่อประกอบการพิจารณาและตัดสินใจเชิงนโยบายอย่างรอบคอบ

ประธาน กสทช. อภิปรายว่า ควรใช้คำว่าผู้ได้รับอนุญาตที่เชื่อได้ว่าอำนวยประโยชน์แก่กัมพูชาในการก่ออาชญากรรมทางเทคโนโลยี ไม่ว่าจะสัญชาติไหน ไม่ว่าจะเป็ Nominee หากเชื่อได้ว่าผู้นั้นมีส่วนในการก่ออาชญากรรมและมีเครื่องพิสูจน์ได้ ให้สำนักงาน กสทช. สามารถดำเนินการตัดหรือยึดใบอนุญาตได้เลย

กสทช. ต่อพงศ์ฯ อภิปรายว่า เหมือนสำนักงาน กสทช. จะเสนอให้ใช้แบบเมียนมา โมเดลกับกัมพูชา แต่ขยายไปสู่ระดับบุคคล และให้อนุมัติเป็นหลักการไว้ แล้วไปขอมติจากสภาความมั่นคง แห่งชาติเพิ่มเติม โดยส่วนตัวมองว่าซับซ้อน ครั้งก่อนตามพระราชกำหนดฯ ตามมาตรา ๕ สำนักงานตำรวจ แห่งชาติ ส่งสำนักงาน กสทช. ได้ และเหตุใดครั้งนี้ไม่ขอให้สำนักงานตำรวจแห่งชาติสั่งมา

ประธาน กสทช. สอบถามว่า สำนักงาน กสทช. ดำเนินการเองได้หรือไม่ หรือต้องรอ ให้ผู้อื่นสั่งการ

สำนักงาน กสทช. ชี้แจงว่า ตามมาตรา ๕ วรรคสอง มี ๔ หน่วยงาน ที่มีอำนาจสั่ง สำนักงาน กสทช. ได้แก่ สำนักงานตำรวจแห่งชาติ กรมสอบสวนคดีพิเศษ สำนักงานป้องกันและปราบปราม การฟอกเงิน และศูนย์ปฏิบัติการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรมทางเทคโนโลยี (สบท.) ซึ่งตั้งอยู่ที่ กระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม โดยหน่วยงานทั้ง ๔ มีอำนาจสั่งให้ กสทช. ระวังการให้บริการ โทรคมนาคม ที่ผ่านมามีการสั่งระงับหมายเลขโทรศัพท์จำนวนหลายแสนเลขหมาย รวมถึงบริการอินเทอร์เน็ต ที่มีการกระทำความผิด จำนวนหลายพันไอพี ที่ผ่านมาสำนักงาน กสทช. ใช้มาตรา ๕ วรรคสอง ในการ ปฏิบัติงานตลอด แต่ในเวทีต่าง ๆ ไม่ว่าจะเป็เวทีของคณะกรรมการที่นายกรัฐมนตรีเป็นประธาน หรือเวที ศูนย์ปฏิบัติการต่อต้านอาชญากรรมทางเทคโนโลยีที่มีรัฐมนตรีว่าการกระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม เป็นประธาน มีการเรียกร้องให้สำนักงาน กสทช. เพิ่มการกระทำ (Action) ในส่วนของการระงับ เพราะ ว่า ตัวเลขของการระงับในปัจจุบันที่สำนักงาน กสทช. ระงับตามคำสั่งของสำนักงานตำรวจแห่งชาติเป็นหลัก เมื่อมีคดีส่งเข้ามาที่ กสทช. สำนักงาน กสทช. จะพิจารณาตรวจสอบแล้วสั่งระงับบริการนั้น แต่ในหลายเวทียัง บอกว่าไม่เพียงพอและยังไม่มีทำที่ว่าตัวเลขของการใช้งานบริการโทรคมนาคมในการก่ออาชญากรรมทาง เทคโนโลยีลดลง จึงมีการเรียกร้องให้สำนักงาน กสทช. ยกย่องมาตรการทั้งเรื่องการระงับบริการ จึงเป็นที่มา ของการนำเสนอให้ใช้มาตรา ๖๓ ในวันนี้ เพียงแต่ความดีความมั่นคงแห่งชาติเป็นเพียงการสนับสนุน (Backup) เพื่อให้ กสทช. สามารถสั่งได้ มีน้ำหนักหรือมีส่วนในการตัดสินใจได้ดีขึ้น

กสทช. พลอากาศโท ดร. ธนพันธ์ฯ อภิปรายว่า การแสดงท่าที (Position) ของ สำนักงาน กสทช. ออกไปในลักษณะนั้น ทำให้ภาพที่มองเหมือนกับว่าสำนักงาน กสทช. ไม่กระทำการใน เรื่องนี้ ต้องรอให้ผู้อื่นสั่ง เรื่องนี้มีความสำคัญมากกว่าเรื่อง Scammer ซึ่ง สำนักงาน กสทช. ควรจะมีท่าทีใน เรื่องความมั่นคงมากกว่านี้ โดยหลักสภาความมั่นคงแห่งชาติต้องการทราบว่าเหตุใดยังมีผู้ประกอบการ อินเทอร์เน็ตยังคงส่งสัญญาณอินเทอร์เน็ตไปให้กัมพูชาอยู่ และทุกจุดที่ไปยังกัมพูชาต้องระงับให้ได้ แต่ สำนักงาน กสทช. กล่าวว่าไม่สามารถระงับการให้บริการได้ เนื่องจากผู้ประกอบการอาจมาซื้อบริการใน ประเทศไทยแล้วมีการเชื่อมต่อสายไปต่างประเทศโดยเฉพาะไปยังกัมพูชา เรื่องนี้ชัดเจนว่าเป็นสิ่งที่ หน่วยงานด้านความมั่นคงต้องการให้ดำเนินการกำกับดูแล และเป็นอำนาจหน้าที่ของ กสทช. ที่พึงกระทำ และ ต้องหาวิธีการเพื่อไม่ให้ผู้ประกอบการไทยยังคงสนับสนุนเครือข่ายอินเทอร์เน็ตให้กับฝั่งกัมพูชา และ ขอให้ สำนักงาน กสทช. เสนอแนวทางและวิธีการใช้อำนาจสั่งการและกำกับดูแลให้ชัดเจน

กสทช. รองศาสตราจารย์ ดร. สมภพฯ อภิปรายว่า สำนักงาน กสทช. จะดำเนินการ ทันทหรือไม่ เนื่องจาก รัฐธรรมนูญระบุว่าให้ กสทช. มีความอิสระในการปฏิบัติหน้าที่อยู่แล้ว จึงเป็นคำถามว่า จำเป็นต้องรอสภาความมั่นคงแห่งชาติกำหนดวิธีการหรือมีมติเกี่ยวกับกัมพูชามาก่อนหรือไม่ เนื่องจากเป็น เรื่องความมั่นคง อาจใช้มติของ กสทช. ดำเนินการได้ ประเด็นต่อมาคือเรื่องความคลุมเครือ เข้าใจว่า ผู้ใช้บริการสัญชาติกัมพูชาหมายถึงผู้ใช้แรงงานในประเทศไทยด้วยหรือไม่ จากข้อมูลที่สำนักงาน กสทช. ยกตัวอย่าง มี ๓ บริษัท คือ A B C เป็นบริษัทไทย บริษัท D คือบริษัทสัญชาติกัมพูชา ช่องทางที่จะออกไปได้ มีสองทางคือผ่านสาย หรือไร้สาย ผ่านสายชัดเจนว่าผ่าน IPLC แต่ที่เป็นไร้สายที่กล่าวว่าเป็นสัญชาติกัมพูชา

ที่มาซื้อบริการไม่ว่าจะเป็นบริการอินเทอร์เน็ตจากบริษัท A หรือ Data Center บริษัท B หรือ IPLC บริษัท C ซื้อผ่านทางใด

สำนักงาน กสทช. ชี้แจงว่า บริษัทสัญญาติกัมพูชาซื้อเป็นช่วง ๆ โดยบริษัท D ที่เป็นบริษัทสัญญาติกัมพูชาซื้อบริการอินเทอร์เน็ตในประเทศกับบริษัท A เพื่อนำอุปกรณ์ไปลงที่ Data Center ที่เป็นบริษัทให้บริการ B และไปซื้ออีกรายหนึ่งซึ่งเป็นบริการ IPLC อีกรายเช่นกัน ตรงนี้เป็นเส้นทางที่สามารถนำบริการที่ซื้อจาก A ผ่านตรงจุด Data Center ออกไปที่ผู้ให้บริการ C ได้ นอกจากนี้ ยังมีความซับซ้อนมากขึ้น เพราะบางครั้งไปซื้อ Data Center และภายใน Data Center เองยังมีการเชื่อมระหว่าง Server แล้วมาออกที่ C และยังพบว่า มีกรณีที่เป็น Nominee ด้วย ไม่ได้ซื้อเป็น IPLC อย่างเดียว แต่ซื้อเป็น DPLC ที่เป็น Drop บริเวณเขตชายแดนแล้วลักลอบลากเข้าไปที่ประเทศกัมพูชาเอง นี่คือเหตุผลที่ว่าจะระงับทุกรายที่เป็นสัญญาติกัมพูชา แต่ยังไม่สามารถแก้ไขปัญหาเรื่อง Nominee ได้ เพราะยังจะมีลักษณะของการแอบฝากซื้อฝากขายอยู่

กสทช. ต่อพงศ์ฯ อภิปรายโดยแบ่งประเด็นเป็น ๒ ส่วน ประเด็นแรกคือส่วนของอำนาจและความชอบธรรม กสทช. อยู่ในหมวดหน่วยงานของรัฐ และตามพระราชบัญญัติองค์กรจัดสรรคลื่นความถี่ฯ ให้ดำเนินการสอดคล้องตามนโยบายรัฐบาล ซึ่งนโยบายรัฐบาลที่แถลงต่อรัฐสภาในข้อ ๖ และข้อ ๙ เป็นนโยบายที่กล่าวถึงทั้งเรื่องความมั่นคงและเรื่องการค้าอาชญากรรม และกล่าวถึงหน่วยงานในกรอบกว้างว่าหน่วยงานต้องดำเนินการ แต่คำถามคืออำนาจและความชอบธรรมในประเด็นแรกคือวาระแห่งชาติและนโยบายรัฐบาลที่ประกาศนั้นได้ดำเนินการอะไรไปบ้าง หรือได้มีมติหรือได้วางหลักอะไรหรือไม่ มีกฎหมายที่เกี่ยวข้องที่สามารถระบุได้ว่าขณะนี้อยู่ในสถานการณ์ฉุกเฉินหรือไม่ สำนักงาน กสทช. ต้องใช้พื้นฐานเพื่อตอบสนองนโยบายของรัฐบาล ประเด็นที่สองคือการมีมติหรือการสั่งในเชิงข้อเท็จจริง คือ สามารถวางหลักหรือมีมติเป็นหลักทั่วไปได้หรือไม่ ไม่ใช่เฉพาะกรณีกัมพูชา แต่เป็นกรณีที่เกิดขึ้นไม่ว่าจะที่ลาว กัมพูชา เมียนมา มาเลเซีย หากมีลักษณะเข้ากรณีดังกล่าว สำนักงาน กสทช. สามารถดำเนินการลดสัญญาณ ตัดสัญญาณ ยกเลิกสัญญา หรือรูปแบบต่าง ๆ ที่ทำให้ผลในทางปฏิบัติลดการค้าอาชญากรรมได้หรือไม่

สำนักงาน กสทช. ชี้แจงว่า สิ่งที่พยายามทำมาตลอดคือขอมติ กสทช. เพื่อออกมาตราการในการป้องกันอาชญากรรมทางเทคโนโลยีภายใต้อำนาจของ กสทช. ซึ่งได้มีมติไป ๒ ครั้งแล้ว ครั้งแรกมีการประกาศเรื่อง ๘ มาตรการที่จะป้องกันและปราบปรามอาชญากรรมทางเทคโนโลยี และต่อเนื่องมาอีก ๒ มาตรการที่ได้มีมติเห็นชอบไปแล้ว ซึ่งหลังสุดเป็นเรื่องของการสั่งระงับห้ามนำ IP Address ที่จดทะเบียนในประเทศไทยไปให้บริการกับบริการระหว่างประเทศ

กสทช. ต่อพงศ์ฯ อภิปรายว่า เหตุใดจึงไม่เพิ่มเติมมาตรการ เพราะไม่ใช่เรื่องใหม่ เป็นเรื่องที่กำลังดำเนินการอยู่แล้ว

กสทช. ศาสตราจารย์กิตติคุณ ดร. พิรงรองฯ อภิปรายเรื่องประสิทธิภาพของการออกมาตรการกำกับดูแลกับปัญหาอาชญากรรมทางเทคโนโลยี ยังไม่แน่ใจว่าจะพิจารณาไปถึงผู้ใช้บริการโทรคมนาคมที่เป็นสัญญาติกัมพูชาทุกรายหรือไม่ ยังมีกลุ่มเป้าหมายเป็นอย่างไรหรือไม่ หากเป็นอย่างนั้นเรื่องของ Nominee ยังเกิดขึ้นได้ และในทำนองกลับกันไม่ได้แปลว่าคนสัญญาติกัมพูชาทุกคนจะเกี่ยวข้องกับอาชญากรรมทางเทคโนโลยี อีกเรื่องหนึ่งคือ กสทช. เป็นองค์กรกำกับดูแลที่ถึงจะมีความเป็นอิสระแต่ต้องกำกับดูแลอยู่บนฐานของหลักฐานเชิงประจักษ์เป็น Evidence Based Regulation หลักฐานนี้ต้องชัดเจนว่าบุคคลใด นิติบุคคลใด องค์กรใดที่มีความเกี่ยวข้อง ซึ่งไม่แน่ใจว่าสามารถประกาศออกไปแบบครอบคลุมทุกรายได้หรือไม่ เพราะมีความสับสนยุ่งอยู่ ตามมาตรา ๖๓ เป็นการใช้อำนาจในกรณีพิเศษที่จะละเมิดผู้รับใบอนุญาต โดยผู้รับอนุญาตมีสิทธิเรียกร้องค่าสินไหมทดแทนได้ โดยไม่ได้เปิดช่องให้ละเมิดผู้ใช้บริการปกติ

เพราะผู้ใช้บริการปกติจะได้รับความคุ้มครองตามมาตรา ๕๐ ของพระราชบัญญัติการประกอบกิจการโทรคมนาคม พ.ศ. ๒๕๔๔ ซึ่งมีเรื่องของเสรีภาพในการสื่อสาร หากไม่มีหลักฐานชี้ชัดว่าผู้ใช้บริการรายใดทำการฝ่าฝืนสัญญาหรือกฎหมาย การละเมิดเสรีภาพในการสื่อสารโดยทางคมนาคมจะทำได้ ซึ่งเป็นไปตามหลักการตามมาตรา ๓๖ แห่งรัฐธรรมนูญที่บัญญัติว่าบุคคลย่อมมีเสรีภาพในการติดต่อสื่อสารถึงกันไม่ว่าในทางใด การตรวจ การกัก หรือการเปิดเผยข้อมูลที่สื่อสารถึงกันรวมทั้งการกระทำด้วยประการใดเพื่อให้ล่วงรู้ได้มาซึ่งข้อมูลทำไม่ได้ ยกเว้นมีหมายศาลหรือเหตุอย่างอื่นตามที่กฎหมายบัญญัติจริง ๆ แล้วไปเชื่อมโยงกับกฎหมายระหว่างประเทศในส่วนของปฏิญญาสากลว่าด้วยสิทธิมนุษยชนในข้อ ๑๙ ซึ่งเป็นเรื่องของเสรีภาพในการแสดงออกในการสื่อสารที่เริ่มด้วยการเข้าถึงข้อมูลข่าวสาร หากมีการระงับการให้บริการโทรคมนาคมของคนกัมพูชา หากมีเหตุที่กระทบกับชีวิตเขาในเรื่องฉุกเฉิน เรื่องการแพทย์ เรื่องสุขภาพ จะกลายเป็นว่าไปกระทบสิทธิขั้นพื้นฐานในการดำรงอยู่ของเขา และหากเขาไปฟ้องศาลระดับนานาชาติ เพราะประเทศไทยเป็นภาคีของปฏิญญาสากลว่าด้วยสิทธิมนุษยชนตามมาตรา ๑๙ หรือกติการะหว่างประเทศว่าด้วยสิทธิพลเมืองและสิทธิทางการเมืองในข้อ ๑๙ เช่นกัน ซึ่งบัญญัติไว้ชัดเจนในเรื่องนี้ ต้องระมัดระวังเพราะมีความคุ้มครองค่อนข้างสูงในแง่ของการละเมิดสิทธิ

ประธาน กสทช. อภิปรายว่า ต้องมองให้รอบคอบ เพราะอาจจะทำให้ผู้อื่นได้รับความเดือดร้อน และไม่สามารถจะวัดความเสียหายนั้นได้ และไม่อาจทราบได้ว่าประสิทธิผลของการทำเช่นนี้จะทำให้อาชญากรรมลดลงหรือไม่

กสทช. รองศาสตราจารย์ ดร. ศุภชัยฯ แสดงความเห็นเห็นว่า เรื่องนี้มีวาระซ่อนเร้นทางการเมืองระหว่างประเทศแฝงอยู่หรือไม่ เพราะการดำเนินมาตรการใดต้องคำนึงถึงบริบทและเวทีระหว่างประเทศเป็นสำคัญด้วย โดยเฉพาะอย่างยิ่งในช่วงเวลาที่ภาพลักษณ์ของประเทศไทยต่อประเทศกัมพูชาไม่ได้อยู่ในภาวะที่ได้เปรียบ หากประเทศไทยดำเนินมาตรการที่ส่งผลกระทบต่อชาวกัมพูชาในประเทศไทยในลักษณะเหมารวมอาจนำไปสู่การตอบโต้ในลักษณะเดียวกันจากฝ่ายกัมพูชา ซึ่งจะยิ่งขยายผลกระทบออกไปในระดับนานาชาตินอกจากนี้ ยังตั้งข้อสังเกตว่าหากมีการเคลื่อนไหวของแรงงานกัมพูชาเพียงกลุ่มเล็ก ๆ ไปยื่นเรื่องต่อองค์การสหประชาชาติ (United Nations: UN) ก็อาจทำให้ประเด็นดังกล่าวถูกเผยแพร่ไปในเวทีโลกได้ทันทีส่วนในด้านประสิทธิผลของมาตรการ เห็นว่าแนวทางดังกล่าวอาจได้ไม่เท่าเสีย และอาจไม่สามารถแก้ไขปัญหาได้อย่างแท้จริง อีกทั้งข้อมูลเชิงพยานหลักฐาน (evidence) ยังขาดความชัดเจน เพราะไม่สามารถแยกให้เห็นว่า มีสัดส่วนผู้กระทำผิดสัญชาติกัมพูชาจำนวนเท่าใด ก่อให้เกิดความเสียหายในระดับใด ซึ่งข้อมูลหลักฐานเหล่านี้มีความจำเป็นสำหรับใช้เป็นหลักฐานประกอบการตัดสินใจเชิงนโยบาย ทั้งนี้ หากประเทศไทยอยู่ในภาวะประกาศสงครามอย่างเป็นทางการ มาตรการในลักษณะนี้อาจพอเข้าใจได้ แต่ในเมื่อไม่ได้อยู่ในสถานการณ์เช่นนั้น การดำเนินการดังกล่าวอาจถูกมองว่าเป็นการกระทำที่ส่งผลกระทบต่อภาพลักษณ์ของประเทศในสายตาประชาคมโลก รวมถึงต่อองค์การระหว่างประเทศด้านโทรคมนาคม เช่น สหภาพโทรคมนาคมระหว่างประเทศ (International Telecommunication Union: ITU) ดังนั้นการพิจารณาตัดสินใจจึงควรมองให้ครอบคลุมในหลายมิติด้วย

กสทช. พลอากาศโท ดร. ธนพันธ์ฯ อภิปรายว่า เห็นสอดคล้องกับ กสทช. รองศาสตราจารย์ ดร. สมภพฯ และ กสทช. ต่อพงศ์ฯ ในประเด็นอำนาจของ กสทช. และเห็นสอดคล้องกับ กสทช. ศาสตราจารย์ กิตติคุณ ดร. พิรงรองฯ และ กสทช. รองศาสตราจารย์ ดร. ศุภชัยฯ ว่าต้องไม่กระทบต่อคนกัมพูชาหรือนิติบุคคลกัมพูชาในประเทศไทย เพราะโดยหลักที่ยืนยันมาตลอดคือไม่ให้ผู้ประกอบการไทยไปสนับสนุนอินเทอร์เน็ตให้กับฝั่งกัมพูชา เปรียบเทียบเหมือนกับเรื่องน้ำมัน ไม่ได้ห้ามให้คนกัมพูชาบริโภคน้ำมันใน

ประเทศไทย แต่จะต้องไม่ให้มีน้ำมันส่งจากไทยไปให้ฝั่งกัมพูชา แต่ในเชิงเทคนิค สำนักงาน กสทช. ต้องทราบวิธีการที่ว่าจะต้องมีมาตรการกำกับอย่างไร รวมทั้ง กสทช. มีกฎหมายของตนเองในการที่จะไปบังคับใช้

กสทช. พลตำรวจเอก ดร. วัชรธร อภิปรายว่า ประเด็นคือสำนักงาน กสทช. จะดำเนินการได้มากน้อยเพียงใด ต้องคำนึงถึงความเสียหาย และประโยชน์ที่จะได้รับ การดำเนินการใด ๆ ไปอาจกระทบสิทธิต่อคนอื่น ที่ผ่านมา กสทช. ได้ดำเนินการในหลายเรื่องผ่านคณะกรรมการบูรณาการมีการระงับตามมาตราต่าง ๆ กสทช. มีอำนาจทั้งในพระราชบัญญัติการประกอบกิจการฯ มาตรา ๖๓ และพระราชกำหนดฯ มาตรา ๕ วรรคสอง แต่สิ่งที่มารองรับในการใช้อำนาจของ กสทช. ต้องรอบคอบ เนื่องจากไปกระทบต่อสิทธิของบุคคลที่สาม และใครจะเป็นผู้ชี้ชัดว่าตรงนี้เป็นสถานการณ์ฉุกเฉิน มีความจำเป็นต่อความสงบเรียบร้อยของประชาชน ความมั่นคงของประเทศ หรือเสถียรภาพทางเศรษฐกิจ ที่รัฐบาลประกาศว่า Call Center เป็นวาระแห่งชาติ สามารถนำมาใช้ตรงนี้ได้หรือไม่ หากใช้สามารถใช้มาตรา ๖๓ ได้ แต่ต้องระวังผลในมาตรา ๖๓ วรรคสองด้วย เรื่องค่าสินไหมทดแทนหากเกิดการฟ้องร้องเกิดขึ้น และหากมติไม่มีทิศทางหรือเหตุผลเพียงพอ ความรับผิดชอบนั้นจะไม่ใช่องค์กร แต่จะมาถึง กสทช. แต่ละท่าน นี่คือการพิจารณาด้วยว่าจะดำเนินการในภาพรวมทั้งหมดทุกราย ตามที่นำเสนอมา หรือเฉพาะรายที่ชัดเจนมีพยานหลักฐานอันควรเชื่อได้ว่านำไปใช้จริง ๆ

กสทช. รองศาสตราจารย์ ดร. สมภพฯ อภิปรายว่า สำนักงาน กสทช. ใช้คำว่า ผู้ให้บริการสัญชาติกัมพูชา ซึ่งหมายถึงนิติบุคคลหรือบุคคลที่อยู่กัมพูชา สำนักงาน กสทช. มองว่าทั้งสองกลุ่มนี้คือผู้ให้บริการ IPLC โดยปกติน่าจะเป็นนิติบุคคลที่มาซื้อ IPLC มากกว่า กลับมาพิจารณาฝั่งไทยหากบริษัทจะซื้อเป็นช่วง ๆ ตามที่สำนักงาน กสทช. เสนอจะสามารถป้องกันได้ แต่ในส่วนของบุคคล เช่น แรงงานที่ทำงานในประเทศไทยมีสัญชาติกัมพูชา หากไทยให้ซื้อได้แต่เฉพาะ Internet ในประเทศเท่านั้น จะสามารถตัดวงจรที่จะไปซื้อเป็นช่วง ๆ ได้ เพราะปกติแรงงานที่มาอยู่ไทยใช้อินเทอร์เน็ตอย่างเดียว ไม่จำเป็นต้องไปใช้ Data Center หรือ IPLC และเชื่อว่าหากจะระบุให้บริษัท IPLC ของประเทศไทยห้ามขายเฉพาะนิติบุคคลที่จะให้บริการไปฝั่งกัมพูชา จะมีประเด็นเรื่อง Nominee เข้ามาแทรก เช่น อาจจะใช้ Nominee ภายในประเทศไทยซื้อบริการจาก Data Center หรือจาก IPLC ฝั่งไทย หากระบุว่า IPLC ฝั่งไทยขายให้แต่นิติบุคคลเท่านั้นจะตัดวงจรได้ในระดับหนึ่ง ส่วน Data Center อาจจะเป็นไปได้ว่ามีบุคคลธรรมดาทั่วไปจะขอซื้อ จะมีวิธีติดตามอย่างไร หากเป็น Nominee หรือ IPLC ควรต้องมีกลไกอะไรที่เข้มงวดลงไปอีกหรือไม่ เช่น รายงานให้ทราบทุกสัปดาห์ เป็นความพยายามจะจำกัดขอบเขตว่าหากเป็นคนต่างด้าวในประเทศไทยให้ซื้อบริการอินเทอร์เน็ตได้เท่านั้น สำหรับนิติบุคคลฝั่งกัมพูชาไม่ให้บริษัทฝั่งไทยขายให้ ซึ่งเป็นมาตรการชั่วคราวไม่ได้แบบถาวรตลอดไป

กสทช. ต่อพงศ์ฯ อภิปรายว่า ควรตัดคำว่า “กัมพูชา” ออกได้หรือไม่ และใช้คำว่า “ผู้ให้บริการที่มีส่วนสนับสนุนการประกอบการ” มาตรการของสำนักงาน กสทช. เป็นมาตรการที่แตกต่างจากการยกเลิกสัญญาการให้บริการหรือการใช้บริการ ไม่ต้องใส่สัญชาติ ซึ่งครอบคลุมกัมพูชาอยู่แล้ว

กสทช. รองศาสตราจารย์ ดร. ศุภชัยฯ อภิปรายว่า การเรียกประชุมในวันนี้เป็นการเรียกประชุมในลักษณะเร่งด่วนและกระทันหัน จนทำให้การพิจารณาเอกสารประกอบเป็นไปได้อย่างจำกัด และการเสนอให้เพิ่มมาตรการใหม่นั้น ยังขาดการวิเคราะห์ข้อมูลและผลกระทบอย่างรอบด้านอย่างชัดเจน ทั้งในระดับนโยบายและในเชิงปฏิบัติ จึงอาจไม่เหมาะสมหากจะพิจารณาและลงมติเพื่อเพิ่มมาตรการทันทีในวันนี้ เนื่องจากประเด็นดังกล่าวมีความละเอียดอ่อนและอาจส่งผลกระทบต่อวงกว้าง ทั้งนี้ การพิจารณาควรต้องคำนึงถึงผลกระทบต่อการค้าเงินธุรกิจของบริษัทต่างชาติที่เข้ามาลงทุนและประกอบกิจการในประเทศไทยด้วย โดยเฉพาะความไม่ชัดเจนว่ามาตรการดังกล่าวจะกระทบต่อภาคธุรกิจใดบ้าง รวมถึงอาจถูกมองว่าเป็น

การแทรกแซงการดำเนินธุรกิจเกินสมควรหรือไม่ ซึ่งอาจส่งผลกระทบต่อภาพลักษณ์และความเชื่อมั่นของนักลงทุนต่างชาติ

กสทช. รองศาสตราจารย์ ดร. สมภพฯ อภิปรายว่า บริการอินเทอร์เน็ต ร้อยละ ๙๐ มาจาก Submarine Cable ซึ่งมีท่อ Submarine Cable ที่จากประเทศมาเลเซียขึ้นไปในเมืองสีหนุวิลล์ โดยส่วนตัวเชื่อว่าไม่ได้พึ่งพาอินเทอร์เน็ตจากประเทศไทยทั้งหมด เป็นที่รู้กันว่าการใช้อินเทอร์เน็ตทั่วโลก ๙๐ เปอร์เซ็นต์มาจากเคเบิลใต้น้ำ แต่เมื่อพิจารณาฝั่งประเทศเพื่อนบ้านของไทย อาจจะต้องมีข้อมูลประกอบการพิจารณา เช่น ผ่านสาย ผ่าน IPLC เป็นบุคคลหรือเป็นนิติบุคคล โดยส่วนตัวเชื่อว่าน่าจะเป็นนิติบุคคลเป็นหลัก และอาจจะมีธนาคารไทยที่ไปตั้งอยู่ที่นั่น ถึงแม้บริษัทของไทยจะไปลงทุนฝั่งประเทศเพื่อนบ้าน เชื่อว่าฝั่งกัมพูชาเปิด ๑๐๐ เปอร์เซ็นต์ให้นักลงทุนเปิดนิติบุคคล จึงเสนอว่าสำนักงาน กสทช. อาจจะต้องไปทำรายละเอียดตามว่าจะมีมาตรการเพิ่มเติมอย่างไรบ้าง อาจจะทำอย่างเช่นผู้ที่อยู่ในประเทศไทยให้ใช้เฉพาะ Domestic Internet เท่านั้น จะช่วยจำกัดได้ระดับหนึ่ง

กสทช. พลอากาศโท ดร. ธนพันธุ์ฯ อภิปรายว่า ผมได้สอบถามแล้วในวันนี้ ทราบว่าเลขาธิการสภาความมั่นคงแห่งชาติ จะมีหนังสือมาถึงสำนักงาน กสทช. ให้หามาตรการแจ้งให้ผู้ประกอบการระงับการส่งสัญญาณอินเทอร์เน็ต เพราะมองว่าอาชญากรรมอินเทอร์เน็ตถือว่าเป็นภัยคุกคาม หากผิดคือจะต้องปรับหรือพักใช้ทันที ไม่มีการเตือน และให้ชี้แจงผู้ประกอบการถึงมาตรการที่จะออกดังกล่าว เพราะฉะนั้นสำนักงาน กสทช. ต้องมีการดำเนินการ โดยรายละเอียดอาจจะเสนอให้พิจารณากันอีกครั้ง โดยหนังสือจากสภาความมั่นคงแห่งชาติ ได้แจ้งมติสภาความมั่นคงแห่งชาติครั้งที่ ๑๖ ให้ระงับการส่งสัญญาณอินเทอร์เน็ตและโทรคมนาคมที่ส่งจากไทยเข้าไปกัมพูชาและใช้มาตรการกำกับดูแลผู้ให้บริการอย่างเข้มงวดและดำเนินการทางกฎหมายกับผู้ฝ่าฝืนตามกฎหมาย ปัญหานี้สำนักงาน กสทช. คงต้องนำไปประกอบการพิจารณาแล้วกลับมาเสนอพิจารณาอีกครั้งภายในวันนี้

สำนักงาน กสทช. ชี้แจงว่า ได้รับการประสานงานจากฝ่ายเลขานุการของคณะกรรมการแล้วว่าจะมีหนังสือส่งมาอย่างเป็นทางการ โดยข้อความเบื้องต้นที่ได้รับคือการยืนยันให้ดำเนินการตามมติของสภาความมั่นคงแห่งชาติฉบับเดิม ทั้งนี้ ได้แจ้งไปแล้วว่าการดำเนินการตามมตินั้นไม่สามารถทำได้ในทางปฏิบัติ จึงเสนอแนวทางการดำเนินงานต่อที่ประชุมว่าสำนักงาน กสทช. จะรับผิดชอบในขอบเขตที่อยู่ในระดับมาตรการตามพระราชกำหนดการบริหารราชการในสถานการณ์ฉุกเฉินฉบับที่ ๑ และฉบับที่ ๒ โดยเป็นการเพิ่มเติมมาตรการให้มีความเข้มงวดมากขึ้น สำหรับผู้ใช้บริการที่มีสัญชาติกัมพูชานั้น สำนักงาน กสทช. อาจจะมีเริ่มดำเนินการกับนิติบุคคลก่อนเป็นอันดับแรก ส่วนรายบุคคลทั่วไปให้ใช้บริการอินเทอร์เน็ตภายในประเทศเท่านั้น หากเป็นนิติบุคคลที่มีการเชื่อมโยงออกไปยังต่างประเทศโดยเฉพาะกรณีบริษัทที่มีการเชื่อมต่อไปยังกัมพูชา สำนักงาน กสทช. จะดำเนินการระงับการให้บริการทันที ในส่วนของสายเคเบิลใต้น้ำนั้น ประเทศไทยมีจุดเชื่อมต่อหลักอยู่ที่จังหวัดระยองและทางฝั่งมาเลเซีย ซึ่งมีเส้นทางที่ผ่านเข้าทางเวียดนามและผ่านเข้าทางเมืองสีหนุวิลล์ด้วย การตรวจสอบและควบคุมเส้นทางเหล่านี้ทำได้ยากในทางปฏิบัติ อย่างไรก็ตาม รัฐบาลเคยให้แนวทางไว้ว่าหากมีการส่งสัญญาณอ้อมผ่านเส้นทางที่ไกลเกินไปนั้น รัฐบาลจะไม่เข้าไปจัดการ เนื่องจากถือว่าการทำข้อตกลงที่มีกับประเทศไทยนั้นครอบคลุมเพียงการส่งสัญญาณไปยังประเทศลาวหรือเวียดนามเท่านั้น และจะไม่รับทราบในส่วนที่มีการต่อเนื่องไปยังประเทศอื่น ดังนั้นประเด็นนี้อาจจะยังไม่จำเป็นต้องดำเนินการใด ๆ ในขณะนี้

กสทช. รองศาสตราจารย์ ดร. ศุภชัย อภิปรายว่า เนื่องจากรายละเอียดที่นำเสนอมีความซับซ้อนมาก ขอให้มีการสรุปเนื้อหาให้เข้าใจง่ายขึ้น และที่สำคัญที่สุดคือต้องมีการประเมินผลกระทบที่จะเกิดขึ้นจากการดำเนินการด้วย โดยต้องพิจารณาว่าผลประโยชน์และความเสียหายที่จะเกิดขึ้นนั้นคุ้มค่ากันหรือไม่ มาตรการใด ๆ ที่จะดำเนินการย่อมมีทั้งด้านบวกและด้านลบ หากไม่มีการประเมินในส่วนนี้ ตนเองไม่สามารถตัดสินใจได้

กสทช. ต่อพงศ์ฯ ชี้แจงว่า ในความเป็นจริงแล้วมติที่นำเสนอเป็นเพียงข้อสั่งการให้สำนักงาน กสทช. ไปดำเนินการจัดทำรายละเอียดเพิ่มเติมเกี่ยวกับการดำเนินการเพื่อลดอาชญากรรมทางไซเบอร์เท่านั้น

กสทช. พลอากาศโท ดร. ธนพันธุ์ฯ อภิปรายว่า เห็นด้วยว่าในวันนี้ควรดำเนินการเพียงระดับสัญญาณเท่านั้น แล้วให้สำนักงาน กสทช. รีบกลับมานำเสนออีกครั้ง เพื่อให้มีเวลาพิจารณาสิ่งที่สภาความมั่นคงแห่งชาติส่งมาให้รอบคอบ ดังนั้น ในประเด็นนี้ต้องไปจัดทำข้อเสนอมาให้ดีและรอบคอบสำหรับประเด็นห้ามคนกัมพูชาไม่ควรเสนอ

ประธาน กสทช. ให้สำนักงาน กสทช. เขียนข้อเสนอเพื่อพิจารณาใหม่ และในวันนี้ยังไม่มีการลงมติใด ๆ

สำนักงาน กสทช. รับไปดำเนินการและจะเพิ่มเติมในส่วนของการประเมินผลกระทบตามที่ กสทช. ขอให้เพิ่มเติม

ประธาน กสทช. อภิปรายโดยเน้นย้ำว่าต้องพิจารณาเรื่องนี้อย่างรอบคอบ และยกตัวอย่างสถานการณ์ในฉนวนกาซาซึ่งเป็นเรื่องที่น่าเห็นใจอย่างแท้จริงที่ประชาชนไม่สามารถติดต่อสื่อสารกันได้และไม่มีอาหารรับประทาน จนถึงขั้นที่อยู่อาศัยไม่ได้เนื่องจากการโจมตีจากอิสราเอล สถานการณ์เช่นนี้เป็นเรื่องที่มีเหตุผลที่จะต้องเห็นใจอย่างแท้จริง

กสทช. ศาสตราจารย์กิตติคุณ ดร. พิรงรองฯ อภิปรายเพิ่มเติมประเด็นเรื่องสิทธิมนุษยชนว่าตามหลักการแล้วสิทธิมนุษยชนเป็นสิทธิสากลที่ไม่มีขอบเขตของพรมแดน เชื้อชาติ หรือเผ่าพันธุ์ ต้องระลึกไว้เสมอว่าแม้จะเป็นองค์กรอิสระแต่เป็นองค์กรของรัฐที่ต้องเคารพหลักการดังกล่าว เนื่องจากประเทศไทยเป็นสมาชิกขององค์การสหประชาชาติ หากเป็นข้อสั่งการในส่วนที่เกี่ยวข้องกับอาชญากรรมระหว่างประเทศ สำนักงาน กสทช. สามารถให้ผู้ประกอบการไปสำรวจข้อมูลได้หรือไม่ว่ามีปริมาณการใช้งานของผู้ใช้บริการที่เป็นกลุ่มเป้าหมายไม่ว่าจะเป็นนิติบุคคล องค์กร หรือรายอื่นใดที่มีสัญชาติตามที่ระบุไว้ โดยให้ติดตามปริมาณการใช้งานเพื่อพิจารณาว่ามีจำนวนที่รายที่มีความผิดปกติในการโทรออกหรือการใช้งานอื่น ๆ การดำเนินการดังกล่าวควรจะต้องทำก่อนหรือไม่เพื่อให้มีหลักฐานที่ชัดเจน โดยเน้นว่าเป็นการติดตามปริมาณการใช้งานเท่านั้นไม่ใช่เนื้อหา เพราะเนื้อหานั้นไม่สามารถดำเนินการได้ การติดตามปริมาณการใช้งานของกลุ่มเป้าหมายที่มีประเด็นปัญหาจะช่วยให้สามารถจำกัดขอบเขตลงได้ไม่ให้กว้างเกินไปเหมือนกับการชี้ข้างจับตักแตน หากมีข้อมูลหลักฐานที่ชัดเจนว่าปริมาณการใช้งานมีจำนวนเท่าใดที่ส่งไปยังจุดที่มีความเสี่ยงตามที่วิเคราะห์ไว้ จะทำให้การดำเนินการมีความเหมาะสมมากขึ้น จึงขอให้เพิ่มเป็นข้อสั่งการด้วยหากเป็นไปได้

ประธาน กสทช. ให้สำนักงาน กสทช. จัดทำมาตรการเพิ่มเติม และนำเสนอที่ประชุม กสทช. อีกครั้งหนึ่ง

มติที่ประชุม ให้สำนักงาน กสทช. รับข้อคิดเห็นของที่ประชุมจัดทำมาตรการเพิ่มเติมเพื่อป้องกันและปราบปรามอาชญากรรมทางเทคโนโลยี และนำเสนอที่ประชุม กสทช. อีกครั้งหนึ่ง

หมายเหตุ

๑. กสทช. พลอากาศโท ดร. ธนพันธุ์ฯ มีบันทึก ด่วนที่สุด ที่ สทช ๑๐๐๒/๓ ลงวันที่ ๗ มกราคม ๒๕๖๙ ขอแก้ไขข้อความในส่วนการอภิปราย และแก้ไขเพิ่มเติมมติที่ประชุม
๒. กสทช. รองศาสตราจารย์ ดร. ศุภชัยฯ มีบันทึก ด่วนที่สุด ที่ สทช ๑๐๐๕/๖ ลงวันที่ ๙ มกราคม ๒๕๖๙ ขอแก้ไขเพิ่มเติมข้อความในส่วนการอภิปราย
๓. กสทช. รองศาสตราจารย์ ดร. สมภพฯ มีบันทึก ที่ สทช ๑๐๐๖/๘ ลงวันที่ ๙ มกราคม ๒๕๖๙ ขอแก้ไขข้อความในส่วนการอภิปราย

ระเบียบวาระที่ ๖ : เรื่องอื่น ๆ

-ไม่มี-

ประธาน กล่าวขอบคุณคณะกรรมการฯ และกล่าวปิดประชุม

เลิกประชุมเวลา ๑๐.๓๐ น.